

2023. 3. negyedév

HIPA Tájéoló

HIPA Nemzeti Befektetési
Ügynökség Nonprofit Zrt.

ELEMZÉSI OSZTÁLY

Tartalom

Összefoglaló	2
1. Gazdasági növekedés	3
2. Feldolgozóipar	6
3. Külkereskedelem	8
4. Infláció	10
5. Munkaerőpiac	12
<i>Keresetek</i>	12
<i>Foglalkoztatottság</i>	12
<i>Munkanélküliség</i>	14
6. Külföldi közvetlen beruházások (FDI)	16
7. Hozzáadott érték	17

Lezárva: 2023. október 12-én

Összefoglaló

- A 2023. első félévi GDP-mérséklődés hátterében az ipar, az építőipar, a szolgáltatások, a végső fogyasztás és a bruttó felhalmozás csökkenése áll.
- AZ IMF előrejelzése alapján a régióban jövőre a román (3,8%) és a bolgár (3,2%) mellett a magyar növekedés (3,1%) lesz igazán számottevő.

GDP

GDP volumene: -1,7% (2023. első félév)

Prognózis (IMF): -0,3% (2023),
3,1% (2024)



- 2023. január-júliusban a feldolgozóipari termelési érték 30.510,5 milliárd forintot tett ki.
- Az idei év első hét hónapjában a feldolgozóipari termelés húzóágazatai a járműgyártás, az élelmiszeripar és a villamos berendezés gyártása voltak.
- Régiós összehasonlításban a magyar feldolgozóipari termelés átlagos volumenindexe a középmezőnyben szerepel.

Feldolgozóipar

Hozzáadott érték részaránya a nemzetgazdaságban: 20,2% (2022)

Termelési érték: +5,8% (2023. január-július)



- Az USA-ba irányuló I. félévi magyar kivitel 2019. I. félév és 2023. I. félév között közel duplájára (98,8%-kal, 2,9 milliárd euróra) nőtt, főleg a személygépkocsi és az akkumulátor export bővülése miatt.
- Hazánk fő import partnerországai közül Dél-Korea a 12. helyről a 4. helyre lépett elő, főként az akkumulátorgyártáshoz kapcsolódó gép- és vegyianyag behozatal bővülése eredményeként.

Külkereskedelem

Áruexport: +10,4%, 88,7 milliárd euró (2023. I-VII. hó)

Áruimport: -0,7%, 83,8 milliárd euró (2023. I-VII. hó)



- 2023. augusztusban a közép-európai tagállamokban a fogyasztói árindex kivétel nélkül meghaladta az uniós átlagot (5,9%).
- 2023. I-IX. hónapban átlagosan 20,9%-kal nőttek a fogyasztói árak Magyarországon.
- Az MNB szerint 2023. novemberre várhatóan Magyarországon is egyszámjegyre csökken a fogyasztói árindex.

Infláció

Fogyasztói árindex: 12,2% (éves, 2023. IX. hó)

Éves átlagos infláció: 4,0-6,0% (prognózis, 2024)



- 2023. II. negyedévi magyar munkanélküliségi ráta (3,9%) kétharmada az uniós átlagnak (5,8%), és a 7. legalacsonyabb az EU-ban.
- 2023. II. negyedévi magyar foglalkoztatási ráta (64,6%) meghaladta az uniós átlagot (61,5%), és a 3. legmagasabb a közép-európai tagállamok között.
- 2023. júliusban a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset éves szinten 15,0%-kal (568.500 Ft-ra) nőtt, a reálkereset 2,0%-kal csökkent.

Munkaerőpiac

Munkanélküliségi ráta: 3,5-3,8% (prognózis, 2024)

Versenyszféra bruttó átlagkereset: +9,5-10,5%, (prognózis, 2024)



- 2021-ben továbbra is Németország volt a legfontosabb beruházó ország hazánkban az MNB által publikált FDI-állomány alapján.
- 2014 és 2021 között több mint hétszeresére nőtt a Dél-Koreához köthető FDI-állomány értéke Magyarországon.

FDI

Német befektetőkhez köthető FDI-állomány: 18,2 milliárd euró (2021)

Dél-koreai befektetőkhez köthető FDI-állomány: 6,9 milliárd euró (2021)



1. Gazdasági növekedés

2023 első félévében a bruttó hazai termék volumene Magyarországon 1,7%-kal mérséklődött az előző év azonos időszakához képest,¹ ami leginkább az ipar (azon belül a feldolgozóipar és az energiaipar), az építőipar, valamint a szolgáltatások teljesítményének visszaesésével magyarázható. A feldolgozóiparon belül a legnagyobb mértékben a vegyi anyagok és vegyi termékek gyártása ágazat csökkent, ezzel szemben a közúti járművek, továbbá a villamos berendezések gyártása bővült.

A 2023. év első hat hónapjában a termelési oldalon az ipar hozzáadott értéke 4,4%-kal (ezen belül is a feldolgozóiparé 2,9%-kal), míg az építőiparé 6,8%-kal mérséklődött éves alapon. A mezőgazdaság teljesítménye jelentősen bővült a tavalyi évi azonos időszaki alacsony bázishoz viszonyítva, így a hozzáadott értéke 47,6%-kal nőtt.²

Közel kétéves folyamatos növekedést követően a szolgáltatások bruttó hozzáadott értéke 1,2%-kal csökkent, ami mögött elsősorban a kereskedelem, gépjárműjavítás (-9,3%) és a szállítás, raktározás (-5,5%) mérséklődése áll. Ezzel szemben többek között az információ, kommunikáció (1,9%), valamint a pénzügyi, biztosítási tevékenység (1,2%) is bővülni tudott. A bruttó hazai termék 2023. első félévi 1,7%-os csökkenése mögött az ipar 0,9, az építőipar 0,3, továbbá a szolgáltatások 0,8 százalékpontos visszaesése áll. Ezzel szemben a mérleget a mezőgazdasági szektor 1,4 százalékponttal javította.³

A felhasználási oldalon a háztartások tényleges fogyasztása 2,7%-kal csökkent 2022 első hat hónapjához viszonyítva. A háztartások fogyasztási kiadása is mérséklődött (4,0%-kal), itt érdemes megemlíteni, hogy 2022 decemberétől 2023 augusztusáig minden hónapban volumencsökkenést regisztráltak a kiskereskedelmi forgalom esetében.⁴

Mindent egybevetve, a bruttó hazai termék 2023. első félévi mérséklődése mögött a végső fogyasztás 1,9, valamint a bruttó felhalmozás 4,8 százalékpontos csökkenése áll. Ezzel szemben a külkereskedelmi forgalom egyenlege 5,0 százalékponttal fékezte a gazdasági teljesítmény visszaesését.⁵

Az idei évi visszafogott gazdasági teljesítmény mögött számos tényező húzódik meg. A reálbérek csökkenése és a vállalati költségek emelkedése mellett a magas infláció miatt óvatossá váló fogyasztói döntések és a szigorúbb fiskális politika miatt elhalasztott beruházások egyaránt hozzájárulnak a belső kereslet mérséklődéséhez, ezzel szemben a nettó export elősegíti a GDP bővülését. A tavalyi aszályos év után az alacsony bázisú mezőgazdasági teljesítmény is minden bizonnyal javítani fogja a gazdasági növekedést.

¹ Forrás: [KSH](#)

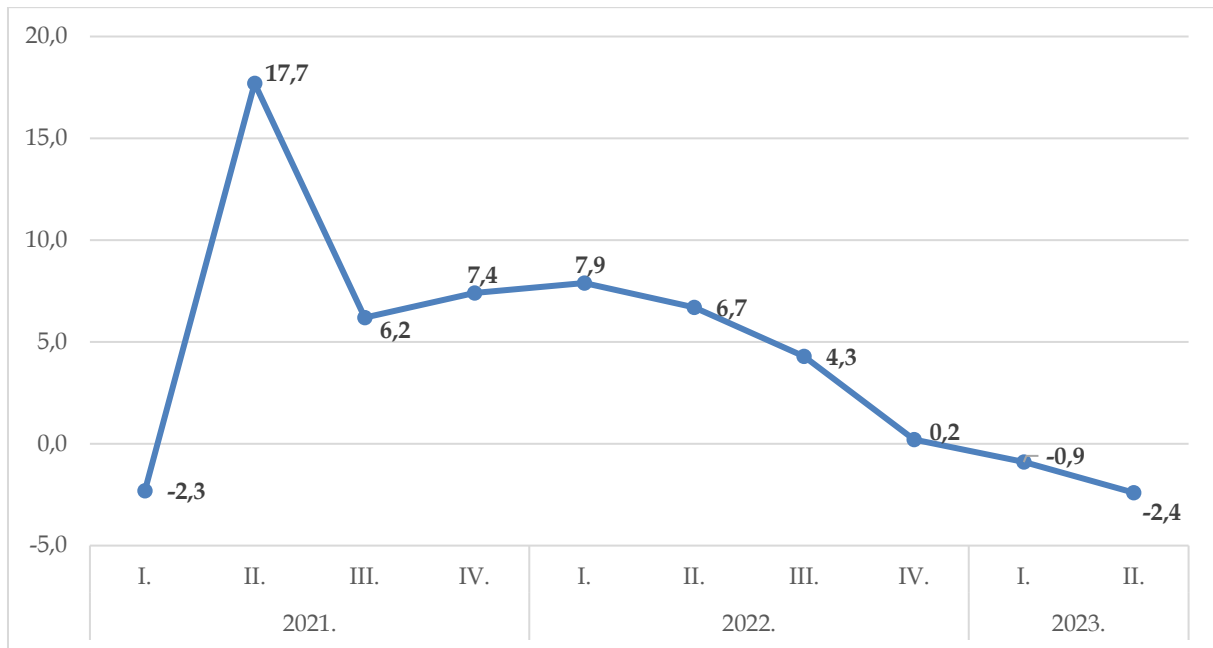
² Forrás: [KSH](#)

³ Forrás: [KSH](#)

⁴ Forrás: [KSH](#)

⁵ Forrás: [KSH](#)

A GDP növekedése Magyarországon (százalék, az előző év azonos időszakához viszonyítva, a kiigazítás nélküli, nyers adatok alapján)



Forrás: KSH⁶

Az év további részében a monetáris politika lazításán keresztül a beruházások is élénkülhetnek, míg a szolgáltatások körében a nyári hónapokban a turizmus járulhatott hozzá a növekedéshez. A dezinfláció következtében a reáljövedelmek emelkedni fognak, mindemellett a magas szinten állandósuló foglalkoztatottság, a (bejelentett nagyobb feldolgozóipari) beruházások elindulása és a folyamatban lévő jelentős kapacitásbővítések is a pozitív irányba mutatnak.

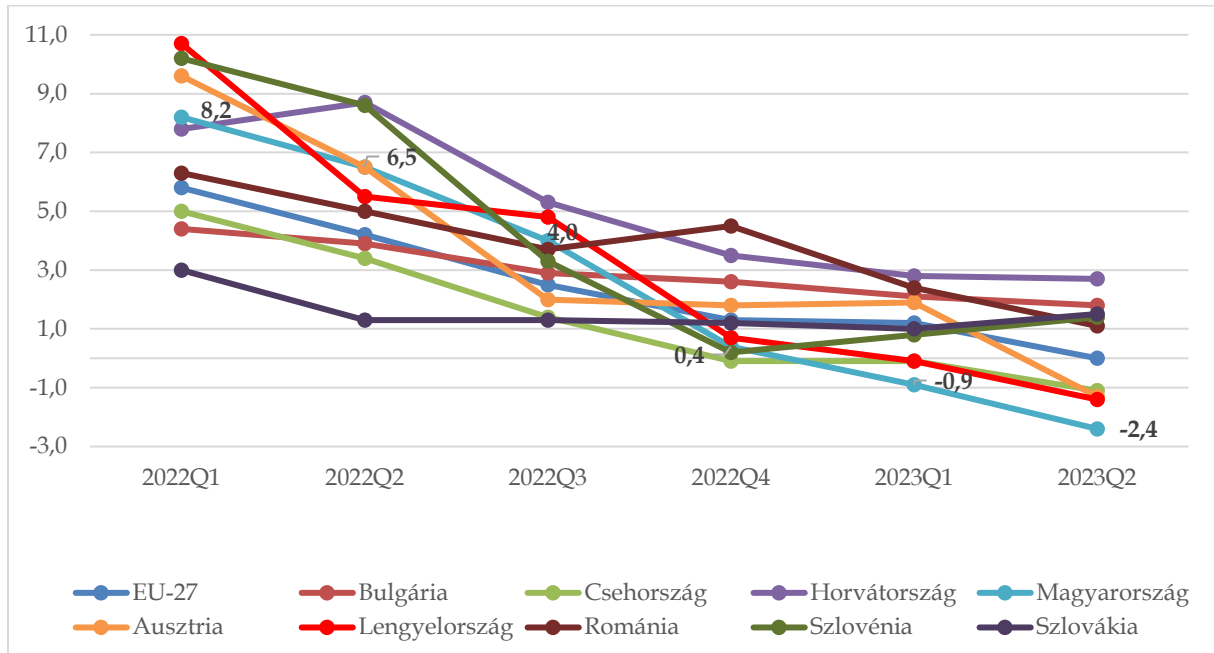
Fontos ugyanakkor megemlíteni, hogy a vállalati beruházások szerkezetében kettőség figyelhető meg: míg az exportorientált cégek beruházásai éves alapon bővültek, addig a belföldre termelő vállalatoknál és a szolgáltató szektorban visszaesést regisztráltak. Érdemes kiemelni, hogy az alacsonyabb energiaárak és a belső kereslet visszaesése következtében csökkent az import, mindemellett a hazai kivitel bővült, így a nettó export növekedési hozzájárulása továbbra is pozitív. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) az idei évre -0,5-0,5%-os, 2024-re pedig 3,0-4,0%-os növekedéssel számol.⁷

2023 második negyedében az európai gazdaságok többségében az elemzői várakozások alatt alakult a gazdasági növekedés, számos ország került recesszióba. Ugyan folytatódott a dezinflációs folyamat, ennek ellenére számos országban csökkentek a reálbérek és ennek következtében visszaesett a lakossági fogyasztás. Az Európai Unió 27 országa közül éves bázison 12 tagországban is csökkent a GDP. Érdemes azonban megjegyezni, hogy a kereskedelem bővült a legtöbb országban, mindemellett pedig a kedvező európai munkaerőpiaci helyzet is támogathatja a konjunkturális folyamatokat.

⁶ Forrás: [KSH](#)

⁷ Forrás: [MNB](#)

A régiós országok GDP-növekedése éves alapon (százalék, 2022Q1-2023Q2)



Forrás: Eurostat⁸

Az Eurostat adatai szerint az idei év második negyedében a visegrádi országokat tekintve Szlovákiában 1,5%-os bővülést regisztráltak, ezzel szemben Csehországban 1,1%-os, Lengyelországban 1,4%-os, míg Magyarországon 2,4%-os visszaesést jegyeztek fel. Az Eurózána gazdasági teljesítménye minimálisan növekedett (0,1%-kal), összességében pedig kijelenthető, hogy a közép-kelet-európai országok az európai rangsor középső részében végeztek.⁹

A régiós országok GDP-növekedése (százalék, előrejelzés)

Ország	2023	2024
Magyarország	-0,3	3,1
Eurózána	0,7	1,2
Ausztria	0,1	0,8
Bulgária	1,7	3,2
Csehország	0,2	2,3
Horvátország	2,7	2,6
Lengyelország	0,6	2,3
Románia	2,2	3,8
Szlovákia	1,3	2,5
Szlovénia	2,0	2,2

Forrás: IMF¹⁰

⁸ Forrás: [Eurostat](#)

⁹ Forrás: [Eurostat](#)

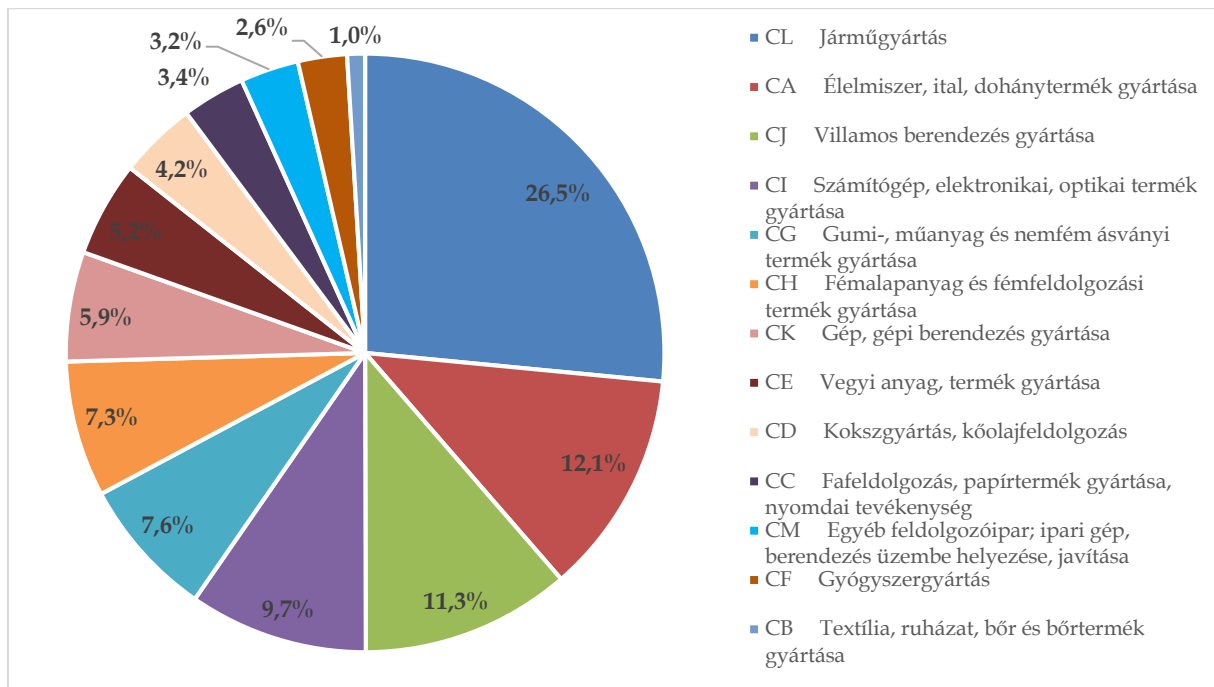
¹⁰ Forrás: [IMF](#)

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) várakozása szerint 2023-ban a régióban mindenhol a gazdasági növekedés lassulásával számolhatunk, ugyanakkor 2024-ben a térség legtöbb országának bővülése meg fogja haladni a 2,0%-ot. **Kiemelendő, hogy jövőre a román (3,8%) és a bolgár (3,2%) mellett a magyar növekedés (3,1%) lesz igazán számottevő.**

2. Feldolgozóipar

2023 első hét hónapjában a teljes feldolgozóipari termelési érték 30.510,5 milliárd forintot ért el, ami 5,8%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest, ugyanakkor a volumenindex alapján 3,2%-os mérséklődést regisztráltak.¹¹ A termelési érték 26,5%-át a járműgyártás, 12,1%-át az élelmiszeripar, míg 11,3%-át a villamos berendezés gyártása alág adta.¹²

A feldolgozóipar termelés megoszlása aláganként (2023. január-július)



Forrás: KSH

A termelés volumenindexét vizsgálva 2023. január-júliusban a legmagasabb bővülést a villamos berendezés gyártása alág érte el (+19,1%), ezt követte a járműgyártás alág (+14,5%), a harmadik helyen pedig az egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása található (+6,8%). **A 13 feldolgozóipari alág közül 8 esetében viszont csökkenést jegyeztek fel.** A legnagyobb visszaesést a kokszyártás, kőolajfeldolgozás alág és a vegyi anyag, termék gyártása alág (mindkettő -23,2%) szenvedte el, amelyet a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása követett 19,9%-os csökkenéssel.¹³

Az ipar termelés visszafogott teljesítménye elsősorban a belföldi értékesítések hirtelen visszaesésére vezethető vissza, de fontos megjegyeznünk, hogy néhány hónapja már az

¹¹ Forrás: [KSH](#)

¹² Forrás: [KSH](#)

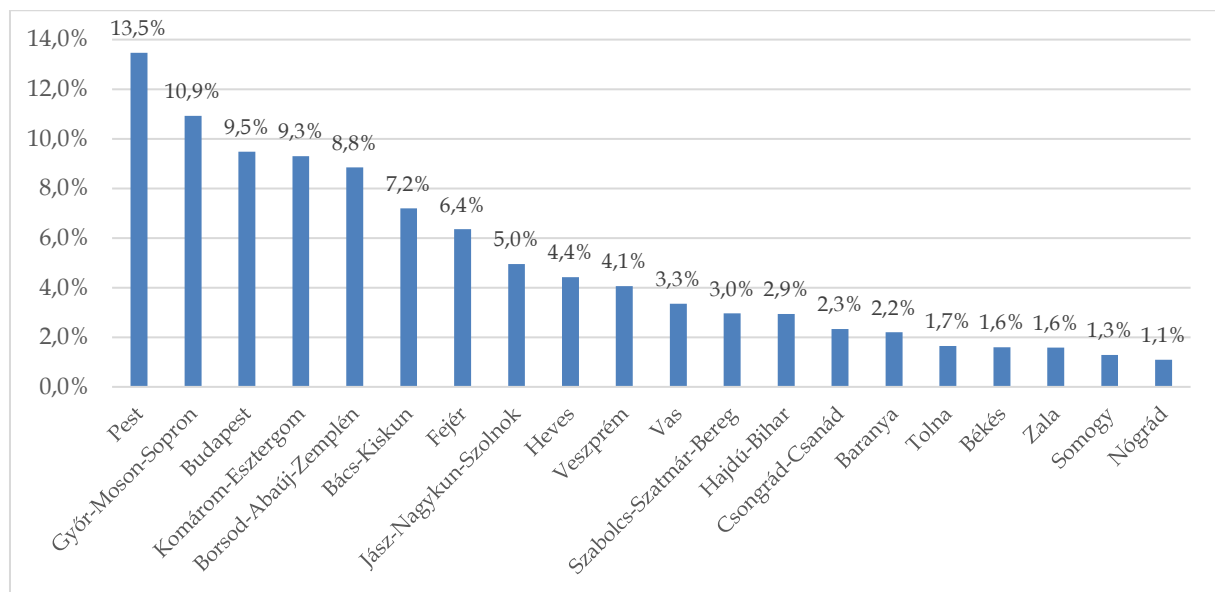
¹³ Forrás: [KSH](#)

exporttértékesítéseket is csökkenő tendencia jellemzi. Az exportpiacok gyengélkedése mellett az energiaigényes ágazatok nehéz helyzete is lassította az ipari termelést: ősz végén, illetve a következő év első hónapjaiban javulhat azon vállalatok helyzete, akik az egyéves fix energiaszerződésben ragadva jelentős költségemelkedést szenvedtek el. A nyári teljesítményt visszafoghatta az is, hogy ez a nagyobb gyárak ideiglenes leállításának időszaka.

Az autógyártás területén a termelési kilátások ugyanakkor kedvezően alakulhatnak: az elmúlt időszakban a beszállítói láncok helyre álltak, a chip- és félvezetőhiány okozta nyomás enyhült, így a felhalmozódott megrendelési hiányt folyamatosan ki tudják elégíteni. Elemzői várakozások szerint az ipari termelésben élénkülés várható, amit az előbb felsorolt tényezők mellett a belső kereslet fokozatos helyreállása és az új – főleg az akkumulátorgyártáshoz, az autógyártáshoz, az élelmiszeriparhoz, a vegyiparhoz, valamint a védelmi iparhoz kapcsolódó – kapacitások várható üzembe helyezése is támogat.

A teljes ipari termelés területi megoszlását vizsgálva a **2023. január-júliusra vonatkozó adatok alapján öt vármegye volt képes növekedést felmutatni**, a legnagyobb mértékben **Baranya vármegyében 13,5%-kal**, Komárom-Esztergom vármegyében 10,9%-kal, míg Bács-Kiskun vármegyében 7,8%-kal **bővült az ipari termelés volumene. Ezzel szemben Tolna vármegyében 19,9%-kal csökkent a termelés volumene**, Fejér vármegyében 19,8%-kal, míg Csongrád-Csanád vármegyében 13,5%-kal esett vissza az ipar teljesítménye.¹⁴

Az ipari termelés megoszlása vármegyénként (2023. január-július)



Forrás: KSH¹⁵

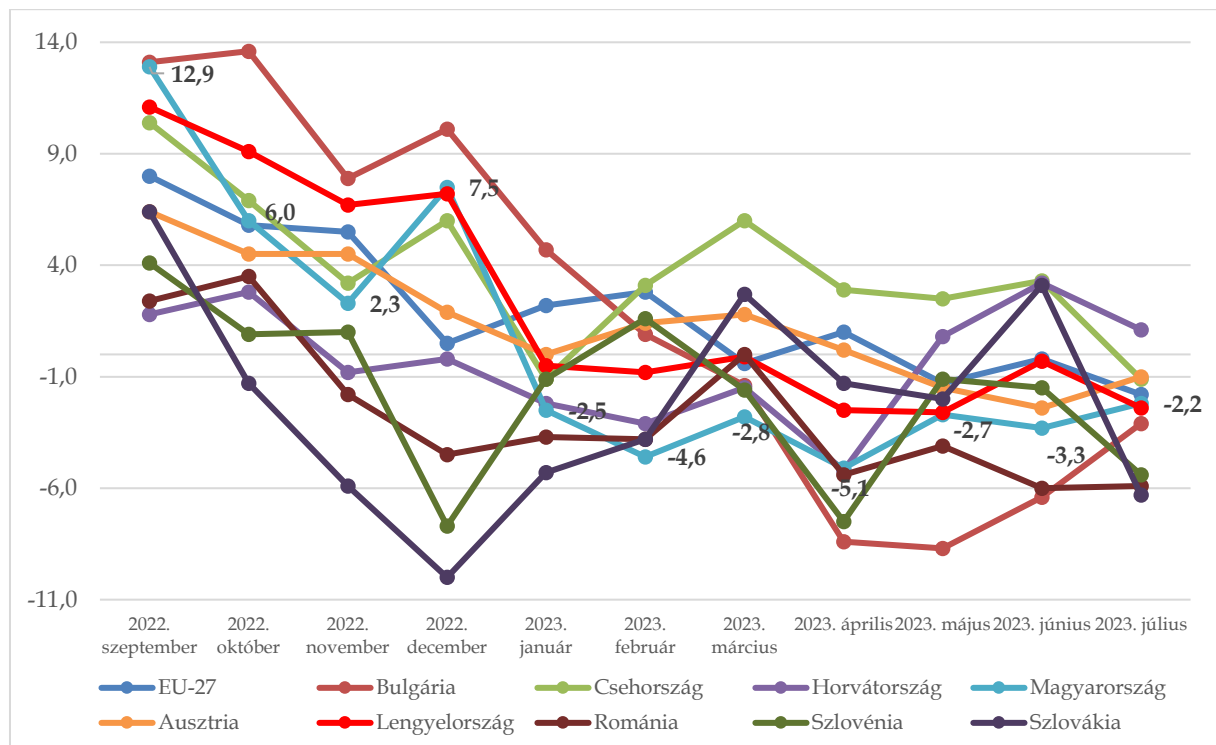
A magyarországi ipari termelés szempontjából Pest, Győr-Moson-Sopron vármegye és Budapest emelhető ki, a 3 területi egység összesen a teljes ipari teljesítmény több egyharmadért felelt 2023 első hét hónapjában. A legalacsonyabb súlyt Nógrád, Somogy és Zala vármegyék képviselték, rendre 1,1%-os, 1,3%-os, illetve 1,6%-os részesedéssel.

¹⁴ Forrás: [KSH](#)

¹⁵ Forrás: [KSH](#)

Az elmúlt 11 hónapot megfigyelve látható, hogy a régiós feldolgozóipari termelés volumene a 2022. szeptemberi 1,8-13,1%-os sávból 2023. július hónapra -6,3-1,1%-os sávba esett vissza. Még ha a bázishatásokat is belekalkuláljuk, ez így is egy jelentős csökkenésnek tekinthető. **A fenti időszakot tekintve hazánk feldolgozóipari termelési volumenindexe régiós összehasonlításban a középmezőnyben helyezkedik el, a havi átlagos növekedés 0,5% volt.** A 12 hónapban a régióban kiemelkedő teljesítményt nyújtott a cseh és a lengyel feldolgozóipar, előbbiben 3,8%, utóbbiban pedig 2,3% volt a havi átlagos növekedés.

A régió országainak feldolgozóipari termelési volumenindexe éves alapon (százalék, naptárhatással kiigazított)



Forrás: Eurostat¹⁶

3. Külkereskedelem

A koronavírus világvárvány és az orosz-ukrán háború előtti bázisidőszakhoz (2019. I. félév) képest a legnagyobb export és import partner országok tekintetében átrendeződés figyelhető meg. 2019. I. félévében a teljes kivitel 68,3%-a (37,6 milliárd euró) irányult a magyar export tíz legfontosabb célországába. **2023. I. félévében célország tekintetében diverzifikáltabbá vált az áruexport, mivel a kivitelnek már csak 66,2%-a (51,3 milliárd euró) irányult a tíz legfontosabb partnerországba.**

2019. I. félév – 2023. I. félév között a teljes I. félévi magyar árukivitel 40,5%-kal (55,1 milliárd euróról 77,4 milliárd euróra) bővült. Míg 2019. I. félévében Magyarország 9. legfontosabb exportpartnere Hollandia, a 12. pedig az Egyesült Államok volt, addig 2023. I. félévében ez a két ország helyet cserélt a magyar kiviteli rangsorban. Ez annak köszönhető, hogy a

¹⁶ Forrás: [Eurostat](https://ec.europa.eu/eurostat)

Hollandiába irányuló I. félévi magyar áruexport értéke 4 év alatt 23,7%-kal (1,9 milliárd euróról 2,4 milliárd euróra) nőtt, addig az Egyesült Államokba irányuló I. félévi magyar kivitel ezen idő alatt majdnem duplájára (98,8%-kal, 2,9 milliárd euróra) emelkedett. A vizsgált időszakban a 10 legfontosabb export partnerország közül ezenkívül csak az Olaszországba (48,6%), Romániába (45,4%), és az Egyesült Királyságba (43,0%) irányuló kivitel növekedési üteme haladta meg az I. félévi áruexport átlagos bővülési ütemét (40,5%). **2019. I. félév – 2023. I. félév között az Egyesült Államokba irányuló I. félévi magyar kivitel 1,4 milliárd eurós bővülése mögött elsősorban a személygépkocsi export 776,4%-os (0,56 milliárd eurós), az akkumulátor és alkatrész kivitel 5.003,6%-os (0,34 milliárd eurós), továbbá az automatikus adatfeldolgozó gép, mágneses és optikai leolvasó export 309,2%-os (0,21 milliárd euró) emelkedése áll.**

**Magyarország 10 legfontosabb export partnerországa
(2019. I. félév – 2023. I. félév, millió euró)**

Srsz.	TOP 10 export partnerország	Kivitel 2019. január - június	TOP 10 export partnerország	Kivitel 2023. január - június
1	Németország	15 454,1	Németország	20 465,6
2	Olaszország	2 943,8	Olaszország	4 375,9
3	Szlovákia	2 854,5	Románia	3 933,7
4	Románia	2 705,1	Szlovákia	3 922,3
5	Ausztria	2 561,5	Csehország	3 445,8
6	Csehország	2 509,4	Lengyelország	3 340,5
7	Franciaország	2 412,9	Franciaország	3 196,6
8	Lengyelország	2 406,5	Ausztria	3 105,3
9	Hollandia	1 934,1	Egyesült Államok	2 855,5
10	Egyesült Királyság	1 850,1	Egyesült Királyság	2 645,3
TOP 10 export partner összesen		37 632,1	TOP 10 export partner összesen	51 286,5
Mindösszesen ország		55 124,0	Mindösszesen ország	77 448,9

Forrás: KSH

2019. I. félév – 2023. I. félév között a magyar árubehozatal partnerország tekintetében némileg koncentráltabbá vált. 2019. I. félévében a tíz legfontosabb import partnerországból a behozatal 69,4%-a (36,2 milliárd euró), **2023. I. félévében pedig a behozatal 70,0%-a (51,2 milliárd euró) érkezett.** A vizsgált négy éves időszakban a teljes I. félévi magyar árubehozatal **40,1%-kal (52,2 milliárd euróról 73,1 milliárd euróra) bővült.** A 10 legfontosabb import partnerország közül a Dél-Koreából (230,1%), Kínából (62,1%), Csehországból (53,9%), Szlovákiából (47,4%), Oroszországból (44,9%) és a Lengyelországból (42,0%) érkező behozatal növekedési üteme haladta meg az I. félévi teljes import átlagos bővülési ütemét.

Míg 2019. I. félévében Dél-Korea Magyarország 12. legfontosabb import partnere volt, addig **2023. I. félévében már a 4. helyen szerepelt a behozatali rangsorban.** A Dél-Koreából származó I. félévi magyar áruimport értéke 4 év alatt **1,3 milliárd euróról 4,4 milliárd euróra emelkedett.** **2019. I. félév – 2023. I. félév között a Dél-Koreából érkező I. félévi import 3,1**

milliárd eurós bővülése főként az akkumulátor gyártáshoz elengedhetetlen vegyi anyag és vegyi termék behozatal 3.766,3%-os (1,54 milliárd eurós), a speciális szakipari gép import 127,1%-os (0,40 milliárd eurós), továbbá a szerves vegyi termék behozatal 19.888,9%-os (0,28 milliárd euró) emelkedésének tudható be.

Magyarország 10 legfontosabb import partnerországa (2019. I. félév - 2023. I. félév, millió euró)

Srsz.	TOP 10 import partnerország	Behozatal 2019. január - június	TOP 10 import partnerország	Behozatal 2023. január - június
1	Németország	13 223,5	Németország	16 351,8
2	Ausztria	3 228,6	Kína	4 920,7
3	Kína	3 035,5	Ausztria	4 418,0
4	Lengyelország	3 013,7	Dél-Korea	4 406,0
5	Hollandia	2 561,6	Lengyelország	4 279,4
6	Szlovákia	2 529,9	Csehország	3 882,5
7	Csehország	2 523,1	Szlovákia	3 728,4
8	Olaszország	2 320,5	Hollandia	3 504,2
9	Oroszország	1 899,4	Olaszország	2 934,0
10	Franciaország	1 884,6	Oroszország	2 752,7
TOP 10 import partner összesen		36 220,7	TOP 10 import partner összesen	51 177,6
Mindösszesen ország		52 167,1	Mindösszesen ország	73 085,9

Forrás: KSH

A legfontosabb exportpartnerek között az Egyesült Államok, az import partnerek között pedig Dél-Korea látványos előretörése **külkereskedelmi oldalról is visszaigazolja, hogy az e-mobilitás forradalma miatt kulcsfontosságú a kelet-nyugat együttműködés a magyar feldolgozóipar zászlóshajóinak számító járműipari és elektronikai szektorokban.**

2023. január-júliusban a magyar áruexport értéke éves szinten 10,4%-kal, 88,7 milliárd euróra emelkedett, míg az áruimport 0,7%-kal, 83,8 milliárd euróra mérséklődött.¹⁷ Az MNB várakozása szerint a mérséklődő belső kereslet miatt zsugorodó import és a bővülő kivitel együttes eredményeként a nettó export az idei év hátralévő részében is támogatni fogja a gazdaság növekedését. Noha Magyarország legfontosabb külkereskedelmi partnereinek várható GDP növekedése még jövőre is visszafogott maradhat, **a hazánkban zajló jelentős külföldi közvetlen beruházások** ezt a hatást várhatóan ellensúlyozni fogják. A **kiépülő új feldolgozóipari exportkapacitások termelésének felfutásával** hosszútávon Magyarország exportpiaci részesedése is tovább emelkedhet.¹⁸

4. Infláció

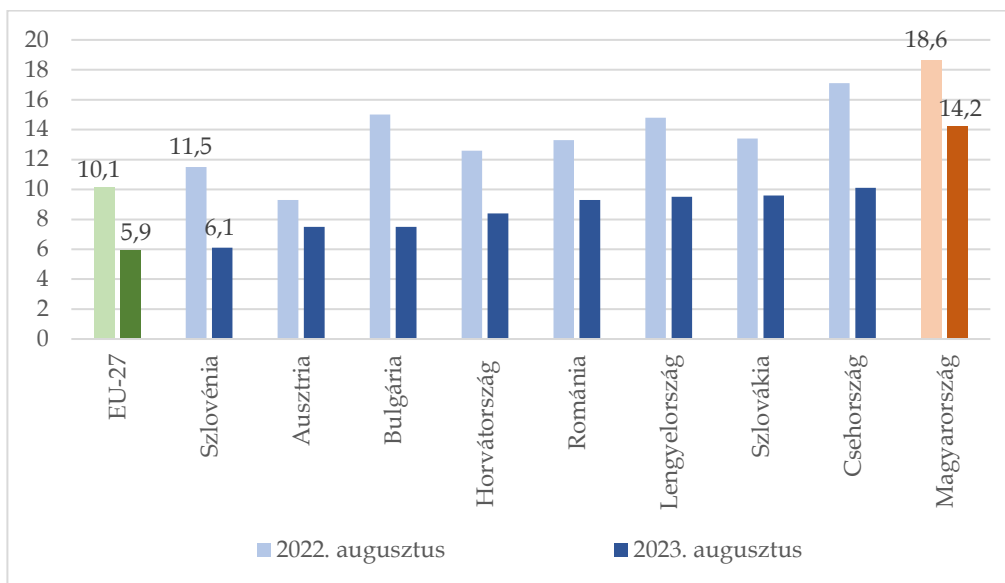
2023. augusztusban az Eurostat által használt harmonizált fogyasztói árindex (HICP) az Európai Unióban 5,9% (egy évvel korábban 10,1%) volt. A tagállamok közül a legnagyobb

¹⁷ Forrás: [KSH](#)

¹⁸ Forrás: [MNB](#)

ütemű átlagos áremelkedést Magyarországon (14,2%), Csehországban (10,1%) és Szlovákiában (9,6%) mérték. A legalacsonyabb augusztusi inflációs rátával Dánia (2,3%), Belgium és Spanyolország (2,4-2,4%) rendelkezett. A közép-európai régió EU tagállamaiban a harmonizált fogyasztói árindex az uniós átlag feletti volt. A térségben a legmagasabb inflációs rátát Magyarországon (14,2%), a legalacsonyabbat Szlovéniában (6,1%) mérték. Egy év alatt a közép-európai uniós tagországok közül Bulgáriában (7,5 százalékponttal) és Csehországban (7,0 százalékponttal) csökkent leggyorsabban az áremelkedés üteme, míg az EU-27 átlagában 4,2 százalékponttal mérséklődött a harmonizált fogyasztói árindex 2022. augusztushoz képest.¹⁹

Harmonizált fogyasztói árindex (HICP) alakulása a közép-európai uniós tagországokban (2022. augusztus - 2023. augusztus, %)



Forrás: Eurostat

A KSH adatai alapján 2023. szeptemberben az átlagos fogyasztói árindex 12,2%, a maginfláció²⁰ pedig 13,1% volt. 2022. szeptemberhez képest leggyorsabban az egyéb cikkek, üzemanyagok (19,9%) ára emelkedett, ezenkívül a járműüzemanyagok ára 35,4%-kal, az állateledelek ára 30,6%-kal, a tankönyveké 29,8%-kal, a mosó- és tisztítószerké pedig 25,6%-kal nőtt. Az élelmiszerek átlagos árszínvona 15,2%-kal emelkedett. Egy év alatt leginkább a cukor (61,3%), a csokoládé és kakaó (26,1%), a bűféárak (26,0%) és az alkoholmentes üdítőitalok (24,0%) drágultak. Az élelmiszerek közül a liszt ára 13,9%-kal, a margariné pedig 1,2%-kal csökkent 2022. szeptemberhez képest. **Átlag feletti ütemben nőtt a szolgáltatások ára (13,6%) valamint a szeszes italok, dohányárak (12,3%) ára**. Ugyanakkor a háztartási energia átlagosan 14,6%-kal került kevesebbe, mint tavaly szeptemberben. Ezenkívül a vezetékes gázért 33,5%-kal, az elektromos energiáért 3,2%-kal kevesebbet, a

¹⁹ Forrás: Eurostat

²⁰ Megjegyzés: 2021 áprilisától a KSH új módszertant alkalmaz a maginfláció számítására, a mutató a továbbiakban nem tartalmazza a szeszes italok és dohányárak árváltozását.

tűzifáért 18,7%-kal, a palackos gázért 9,7%-kal többet kellett fizetni. **2023 első kilenc hónapjában a KSH 20,9%-os átlagos fogyasztói áremelkedést mért Magyarországon.**²¹

A **2023. januári 25,7%-os tetőzést követően Magyarországon fokozatosan mérséklődött a fogyasztói árindex, novemberre pedig várhatóan egyszámjegyre csökken.** A dezinflációt támogatja a szigorú monetáris politika, a tavalyi évhez képest alacsonyabb energia-, nyersanyag- és élelmiszer-alapanyag árak, a visszafogott fogyasztás és a piaci versenyt erősítő kormányzati lépések árleszorító hatása. A bázishatások kifutása miatt 2024-ben várhatóan lassabb ütemben folytatódik a dezinfláció és a világpiaci olajárak alakulása miatt megemelkedett üzemanyagárak is lassítják az infláció mérséklődését. **A fogyasztóiár-index várhatóan 2025-ben tér vissza a jegybanki toleranciasávba (3%±1 százalékpont).**²² A fogyasztói árak alakulását övező jelentős bizonytalanság miatt az **MNB 2023. szeptember 28-i Inflációs Jelentésében is sávós előrejelzést adott.**

Az MNB 2023. szeptemberi inflációs prognózisa (2022-2025. éves átlag, %)

	2022 (tény)	2023	2024	2025
Infláció	14,5	17,6-18,1	4,0-6,0	2,5-3,5
Maginfláció	15,7	18,1-18,6	4,4-6,8	3,0-3,5

Forrás: MNB

5. Munkaerőpiac

Keresetek

A KSH adatai alapján **2023. január-júliusban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók **havi bruttó átlagkeresete a vállalati szférában**²³ **570.600 forintot** tett ki, ami **17,5%-os emelkedés** 2022. év azonos időszakához képest. Ebben a körben a **havi bruttó kereset mediánértéke 435.200 forint** volt, ami **18,3%-kal magasabb** bázis értéknél. **2023. júliusban nemzetgazdasági szinten** (közfoglalkoztatottak nélkül számítva) a **havi bruttó átlagkereset 568.500 forint** volt, ami éves szinten **15,0%-os emelkedést** jelent. A bruttó átlagkereset az **pénzügyi szolgáltatás szektorban volt a legmagasabb** (925.500 forint), a **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén a legalacsonyabb** (358.000 forint). 2023. júliusban a **reálkereset 2,0%-kal csökkent** az előző év azonos időszakához képest.²⁴ A bérdinamikát a **munkaerőpiac feszessége, a minimálbér és a garantált bérminimum év eleji jelentős mértékű emelése** továbbá az **inflációs várakozások** határozzák meg. Az **MNB 2023. szeptemberi prognózisa** szerint **idén 15,6-15,9%-kal, 2024-ben 9,5-10,5%-kal nőhet a bruttó átlagkereset a versenyszférában.**²⁵

Foglalkoztatottság

Az Eurostat adatai alapján a **2023. II. negyedévi magyar foglalkoztatási ráta (64,6%) 3,1 százalékponttal haladta meg az uniós átlagot (61,5%)** és ezzel a **közép-európai tagországok között – Ausztria és Csehország után – Magyarországon a harmadik legmagasabb a foglalkoztatottság.** Tíz év alatt **11,7 százalékponttal emelkedett a magyar foglalkoztatási**

²¹ Forrás: [KSH](#)

²² Forrás: [MNB](#)

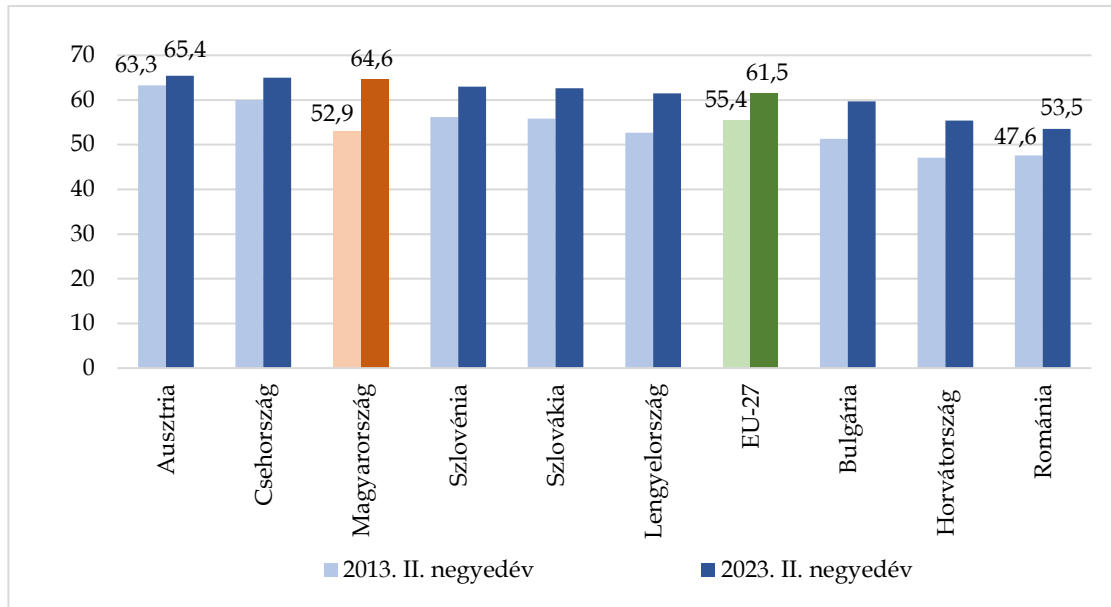
²³ Megjegyzés: közfoglalkoztatottak nélkül számolva, minden alkalmazottal rendelkező vállalkozásra

²⁴ Forrás: [KSH](#)

²⁵ Forrás: [MNB](#)

ráta, ami – Málta és Portugália után – a **harmadik legnagyobb mértékű növekedésnek számít az EU-ban.**

Foglalkoztatási ráta a közép-európai uniós tagországok 15–74 éves népessége körében (2013. II. negyedév - 2023. II. negyedév, %)



Forrás: Eurostat

Magyarországon több mint 12 éve a foglalkoztatáspolitikai vezérfonala, hogy a Kormány 2010-ben 1 millió új munkahely létrehozását vállalta és a teljes foglalkoztatás elérésére törekszik. A KSH adatai alapján 2010. első negyedévében a foglalkoztatottak száma a 15-74 éves népesség körében még mintegy 3,8 millió fő (3 821,8 ezer fő), a foglalkoztatási ráta pedig 50% alatt (49,8%) volt. **2023. II. negyedévben több mint 4,7 millió fő (4.723,8 ezer fő) foglalkoztatottat regisztráltak, a foglalkoztatási ráta pedig elérte a 64,6%-ot.** 2022 második negyedévéhez képest a foglalkoztatottak száma 30,6 ezer fővel bővült, a foglalkoztatási ráta pedig **64,0%-ról 64,6%-ra emelkedett.** 2023. április-júniusban a foglalkoztatási ráta **Budapest**en (69,6%) és **Győr-Moson-Sopron vármegyében** (69,5%) volt a legmagasabb, ezen kívül csak **Komárom-Esztergom** (69,1%), **Pest** (67,8%) és **Fejér vármegyében** (67,5%) haladta meg az országos átlagot. Az országban **Somogy** (56,4%), **Békés** (57,7%), **Tolna** (58,7%) és **Nógrád vármegyében** (58,8%) volt a legalacsonyabb a foglalkoztatási ráta.

2023. június-augusztusban a 4.720,5 ezer foglalkoztatottból 4.543,1 ezer fő dolgozott a hazai elsődleges munkaerőpiacon, 110,1 ezer foglalkoztatott dolgozott külföldi telephelyen, továbbá 67,4 ezer fő volt a közfoglalkoztatottak száma. Míg a hazai elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma 4,2 ezer fővel, a közfoglalkoztatottaké pedig 8,2 ezer fővel csökkent, addig a külföldön dolgozóké 21,6 ezer fővel nőtt az előző év azonos időszakához képest.²⁶ A nemzetgazdaságban foglalkoztatottak száma 2023 második negyedévében történelmi csúcsára emelkedett, miközben 2020 közepe óta a munkaerőpiaci aktivitás is trendszerűen nőtt. A munkaerőpiac feszessége és a foglalkoztatottság nem reagált érdemben

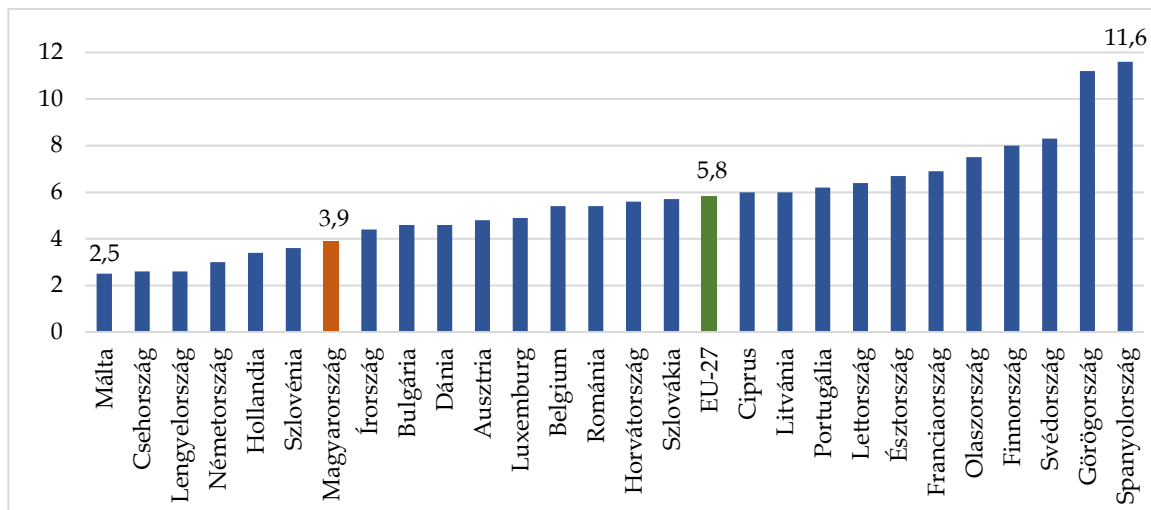
²⁶ Forrás: [KSH](#)

a gazdasági teljesítmény elmúlt negyedévekben tapasztalt csökkenésére. A jegybank 2023. szeptemberi előrejelzése szerint továbbra is **erős marad a munkaerő-kereslet**, ezért a versenyszférában a foglalkoztatottak száma 2023-ban 0,8-1,0%-kal, 2024-ben pedig 0,2-0,7%-kal emelkedhet.²⁷

Munkanélküliség

Az Eurostat adatai alapján a **2023. II. negyedévi 3,9%-os magyar munkanélküliségi ráta a hetedik legalacsonyabb volt az EU-ban**. A magyar munkanélküliség mintegy kétharmada volt az uniós átlagnak (5,8%) és – Csehország, Lengyelország és Szlovénia után – a **negyedik legalacsonyabbnak számított a közép-európai uniós tagállamok között**. Magyarországon tíz év alatt 9,8%-ról kevesebb, mint kétötödére csökkent a munkanélküliség.

**Munkanélküliségi ráta az EU tagállamok 15-74 éves népessége körében
(2023. II. negyedév, %)**



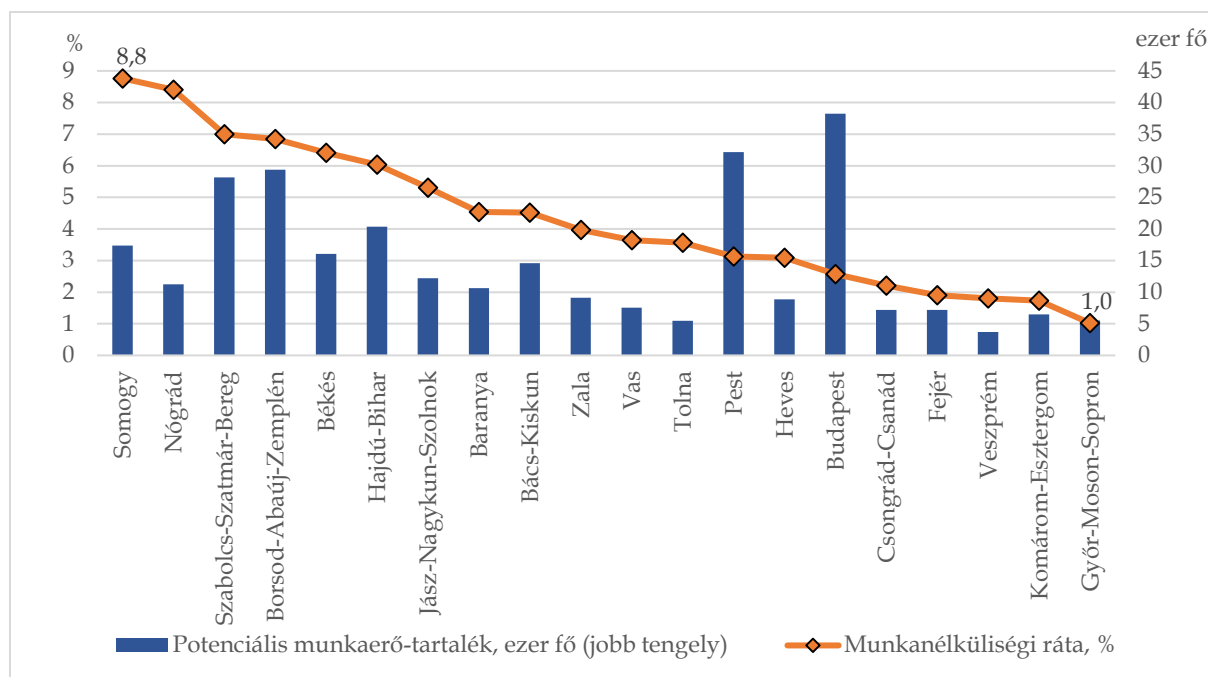
Forrás: Eurostat

A KSH adatai alapján 2010 első negyedévében a 15-74 éves népesség körében a munkanélküliek száma még közel félmillió főt (493,8 ezer fő), a munkanélküliségi ráta pedig a 11,4%-ot tett ki. **2023. április-júniusban a munkanélküliek száma 192,7 ezer fő volt, a munkanélküliségi ráta pedig 3,9%**. 2022 második negyedévéhez képest a munkanélküliek száma mintegy 35,7 ezer fővel, a munkanélküliségi ráta pedig 3,2%-ról 3,9%-ra nőtt. Jelentős földrajzi különbségek figyelhetők meg a munkanélküliségi ráta tekintetében. **2023 második negyedévében Győr-Moson-Sopron vármegyében (1,0%) volt a legalacsonyabb, Somogy vármegyében pedig a legmagasabb (8,8%) a munkanélküliségi ráta**. Az országos átlagnál Észak-Alföld régió vármegyéiben, továbbá Somogy, Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Bács-Kiskun, Baranya és Zala vármegyében magasabb volt a munkanélküliségi ráta. Az ország potenciális munkaerő-tartalékának (291,3 ezer fő) több mint fele az Alföldön és Észak-Magyarországon (148,0 ezer fő, 50,8%), negyede a Dunántúlon (73,0 ezer fő, 25,0%), közel negyede a fővárosban és Pest vármegyében (70,4 ezer fő, 24,2%) található. A legnagyobb potenciális munkaerőtartalékkal Budapest (38,2 ezer fő), Pest (32,2 ezer fő),

²⁷ Forrás: [MNB](#)

Borsod-Abaúj-Zemplén (29,3 ezer fő), **Szabolcs-Szatmár-Bereg** (28,1 ezer fő), **Hajdú-Bihar** (20,4 ezer fő) és **Somogy vármegye** (17,4 ezer fő) rendelkezik a 19 vármegye és a főváros viszonylatában.

Magyarországi munkanélküliségi ráta és potenciális munkaerőtartalék a 15–74 éves népesség körében vármegyei bontásban (2023. II. negyedév, %, illetve ezer fő)



Forrás: KSH

2023. június – augusztusban a 15–74 éves munkanélküliek száma 34,2 ezer fővel, 199,7 ezer főre nőtt az előző év azonos időszakához képest. Ezzel összhangban **a munkanélküliségi ráta egy év alatt 0,7 százalékponttal, 4,1%-ra emelkedett.**²⁸ A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adatai alapján **2023. szeptemberben 227.871 álláskeresőt tartottak nyilván, ami 10.371 fős (4,4%-os) csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest.** A nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség 3,6%-át tették ki.²⁹

A munkapiaci aktivitás és a munkakereslet emelkedésének köszönhetően **éves alapon az elmúlt három negyedévben egyszerre nőtt a foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma.** **2023 második negyedévben az előző év azonos időszakához képest a foglalkoztatottság 30,6 ezer fővel emelkedett, és historikus csúcst (4.723,8 ezer fő) ért el.** Ezzel párhuzamosan **a munkanélküliek száma is hasonló mértékben, 35,7 ezer fővel nőtt.** Az MNB szerint **több oka is van a foglalkoztatás és a munkanélküliség együttes emelkedésének.** Egyrészt **a munkanélküliek száma főként az alacsonyan képzettek körében nőtt meg,** akik a magas megélhetési költségek miatt léptek ki az inaktív státusból. Másrészt **jelen van a munkaerő-felhalmozás jelensége is** azaz, hogy a munkáltatók **rövid távon – a termelékenység csökkenése ellenére is – a szükségesnél magasabb munkaerőállományt tartanak fenn.** A

²⁸ Forrás: [KSH](#)

²⁹ Forrás: [NFSZ](#)

jelenség mögött a vállalkozások azon motivációja áll, hogy a feszes munkaerőpiac miatt **versenyelőnybe kerülhetnek a recessziós időszakot követő gazdasági fellendülés során**, ha akkor majd nem kell annyi erőforrást fordítaniuk munkaerőtoborzásra és betanításra.

Az **MNB** szeptemberi előrejelzése szerint az év hátralevő részében a **konjunktúra élénkülésével összhangban a munkanélküliségi ráta fokozatosan csökken** 2023 második felében és 2024 folyamán is. A **jegybank prognózisa** alapján a **munkanélküliségi ráta 2023-ban 3,9–4,0%-ot, 2024-ben pedig 3,5–3,8%-ot** érhet el.³⁰

6. Külföldi közvetlen beruházások (FDI)³¹

A Magyar Nemzeti Bank 2023. szeptember 26-án publikált, 2021-re vonatkozó, végső befektető országa szerinti adatai alapján a magyarországi **FDI-állományt tekintve továbbra is Németország a legfontosabb beruházó ország**. Az Európa legnagyobb gazdaságából érkező beruházások összesített értéke mintegy **18,2 milliárd eurót tett ki 2021-ben, ami a 92,57 milliárd eurót kitevő teljes hazai FDI-állomány 19,7%-ának felel meg**. A második legnagyobb beruházó a szomszédos Ausztria, miután az osztrák tőkebefektetések állománya megközelítette a 8,5 milliárd eurót.

Az Európán kívüli legnagyobb beruházó az Amerikai Egyesült Államok, amely az összesített FDI-állomány 9,0%-át teszi ki. **A legfontosabb ázsiai beruházó Dél-Korea, mivel a relációból érkező befektetések összértéke megközelítette a 7 milliárd eurót**, ezzel az összesített rangsor 4. helyét foglalja el.

A külföldi közvetlen beruházások (FDI) állománya Magyarországon (2021), a végső befektető országa szerinti megközelítés alapján (TOP 10 ország)

Sorrend	Ország	Millió EUR	Arány a teljesben
	Összesen	92 571,1	100,0%
1	Németország	18 197,5	19,7%
2	Ausztria	8 483,6	9,2%
3	Amerikai Egyesült Államok	8 293,0	9,0%
4	Dél-Korea	6 925,6	7,5%
5	Franciaország	5 759,3	6,2%
6	Izrael	4 081,6	4,4%
7	Egyesült Királyság	3 762,8	4,1%
8	Kína	3 380,0	3,7%
9	Japán	3 352,6	3,6%
10	Olaszország	2 996,0	3,2%

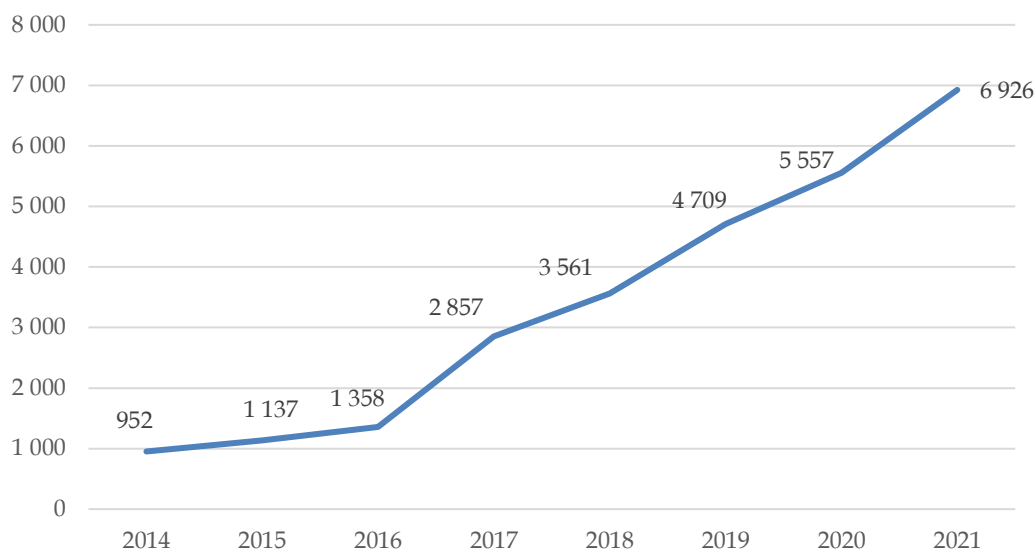
Forrás: MNB

2014 óta dinamikusan nőtt a dél-koreai befektetések értéke hazánkban, miután 2014-ben még csupán mintegy 950 millió eurót értek el. Így 2014 és 2021 között több mint hétszeresére nőtt az ázsiai országhoz köthető FDI-állomány értéke Magyarországon.

³⁰ Forrás: [MNB](#)

³¹ Forrás: [MNB](#)

A Dél-Koreából érkező FDI-állomány alakulása 2014 és 2021 között (millió euró)



Forrás: MNB

7. Hozzáadott érték³²

A 2022. év során a magyar nemzetgazdaságban megtermelt hozzáadott érték 20,2%-át állította el a feldolgozóipar, ami 0,4 százalékponttal magasabb a 2021-es 19,8%-os aránynál. A legnagyobb súlyú alág a járműgyártás, amely 3,3%-os részarányt képvisel a teljes hazai hozzáadott értékben. A második helyen az élelmiszeripar és a fémipar található, 2%-os súllyal.

A feldolgozóipar után a legnagyobb súlyú nemzetgazdasági alágat az ingatlanügyletek képviselik, amelyet a kereskedelem, gépjárműjavítás követ. Előbbi jelentősen javuló, míg utóbbi érdemben romló teljesítményt mutatott fel a tavalyi évben 2021-hez képest, amennyiben a teljes nemzetgazdasági teljesítményhez való hozzájárulást vizsgáljuk.

A magyar nemzetgazdaságban megtermelt hozzáadott érték szektorális bontásban

Ágazat (TEÁOR08)	2021	2022	2021	2022
	Milliárd HUF		Arány	
Összesen	46 720	56 186	100,0%	100,0%
A= MEZŐGAZDASÁG, ERDŐGAZDÁLKODÁS, HALÁSZAT	1 925	2 139	4,1%	3,8%
B= Bányászat, kőfejtés	159	291	0,3%	0,5%
C= FELDOLGOZÓIPAR	9 238	11 369	19,8%	20,2%
CA Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	916	1 125	2,0%	2,0%
CB Textilia, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	166	181	0,4%	0,3%
CC Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	447	616	1,0%	1,1%

³² Forrás: [KSH](#)

CD Kocszgyártás, kőolajfeldolgozás	312	736	0,7%	1,3%
CE Vegyi anyag, termék gyártása	685	520	1,5%	0,9%
CF Gyógyszergyártás	568	818	1,2%	1,5%
CG Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	1 036	1 082	2,2%	1,9%
CH Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása	1 008	1 119	2,2%	2,0%
CI Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	760	968	1,6%	1,7%
CJ Villamos berendezés gyártása	597	823	1,3%	1,5%
CK Gép, gépi berendezés gyártása	570	751	1,2%	1,3%
CL Járműgyártás	1 510	1 837	3,2%	3,3%
CM Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	663	794	1,4%	1,4%
D= VILLAMOSENERGIA-, GÁZ-, GŐZELLÁTÁS, LÉGKONDITIONÁLÁS	688	695	1,5%	1,2%
E= VÍZELLÁTÁS	363	342	0,8%	0,6%
F= ÉPÍTŐIPAR	2 899	3 560	6,2%	6,3%
G= KERESKEDELEM, GÉPJÁRMŰJAVÍTÁS	5 026	5 520	10,8%	9,8%
H= SZÁLLÍTÁS, RAKTÁROZÁS	2 459	3 109	5,3%	5,5%
I= SZÁLLÁSHELY-SZOLGÁLTATÁS, VENDÉGLÁTÁS	749	1 097	1,6%	2,0%
J= INFORMÁCIÓ, KOMMUNIKÁCIÓ	2 517	2 828	5,4%	5,0%
K= PÉNZÜGYI, BIZTOSÍTÁSI TEVÉKENYSÉG	1 838	2 065	3,9%	3,7%
L= INGATLANÜGYLETEK	4 891	6 568	10,5%	11,7%
M= SZAKMAI, TUDOMÁNYOS, MŰSZAKI TEVÉKENYSÉG	3 049	3 570	6,5%	6,4%
N= ADMINISZTRATÍV ÉS SZOLGÁLTATÁST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉG	1 743	2 138	3,7%	3,8%
O= KÖZIGAZGATÁS, VÉDELEM	3 585	4 412	7,7%	7,9%
P= OKTATÁS	2 001	2 423	4,3%	4,3%
Q= HUMÁN-EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS	2 325	2 538	5,0%	4,5%
R= MŰVÉSZET, SZÓRAKOZTATÁS, SZABAD IDŐ	677	828	1,4%	1,5%
S= EGYÉB SZOLGÁLTATÁS	580	682	1,2%	1,2%
T= HÁZTARTÁS MUNKAADÓI TEVÉKENYSÉGE	9	9	0,0%	0,0%

Forrás: KSH